

INCEPUTURILE EXPLOATĂRII LIGNITULUI IN ȘOTINGA

LUMINIȚA OPROIU

În perioada regulamentară explorarea și exploatarea subsolului a cunoscut un progres însemnat. Rînd pe rînd, diferite bogății minerale, în funcție de necesitățile diferitelor ramuri de producție, cunosc o dezvoltare mărită și o întrebuițare multiplă.

Astfel sarea, țiteiul și diferite minereuri feroase și neferoase cunosc permanent o sporire a cantității exploatare.

În condițiile dezvoltării mai rapide a economiei, a folosirii unor procedee tehnologice noi, apare acum interes și pentru zăcămintele de cărbune.

Chiar dacă în această perioadă în Muntenia nu s-a trecut la exploatarea lor, se constată că a existat un puternic interes pentru depistarea zonelor cu cărbune și se întreprind numeroase campanii de explorare care au dus la descoperirea de cărbune „pe Valea Budureaschii și Rîpa Șoimului (Prahova), Zăgujeni (Mehedinți), Joseni (Buzău), Boiteni (Muscel)“ etc.¹

Descoperirea cărbunelui și la Doicești, (Dîmbovița), în 1834, a deschis un însemnat bazin carbonifer, care la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea a devenit cel mai însemnat din Muntenia.

În cadrul bazinului carbonifer de la nord de Tîrgoviște un rol important l-a avut sectorul Șotînga, care și-a adus prin mai multe mine o însemnată contribuție.

Constatarea cărbunelui și începuturile exploatării lui reiese cu o mare claritate din două documente descoperite de noi la Arhivele Statului din București și datorită importanței lor redăm mai jos în întregime textul inițial :

---

¹ *Istoria României*, Editura Academiei, 1964, vol. III, p. 968.

² Arhivele Statului, filiala Dîmbovița, fond Ocîrmuire, dosar 1680/1834, fila 1 și 7.

ANEXA 1

Nr. 3220
PRINCIPATELE UNITE
MINISTERUL FINANTELOR
AL ȚĂRII ROMĂNEȘTI

Primită 1859 decemvr(ie) 16
București, 1859 decembrie 15

Domnilor,

D(omnul) Carol Caracioni, inginerul minelor, prin raportu cu N. 232 mi-au comunicat, după îndatorire ce-i am pus de a examina în satul Șotînga districtul Dimbovița mina de cărbuni de pământ ce se află acolo, că la cercetare gheognostică ce a făcut a găsit în adevăr unu culcuș de o întindere destul de mare atît în lungime cît și în lățime, că straturile care se ivesc pînă la suprafața pământului, nu au ajuns încă în etate ca să e fi transformat în cărbuni, ci este antracit de o calitate bună, și dupe ce ardere lui poate fi trebuincios ; și pentru că sub scrisul dorește, mai -nainte de a lua vreo dispoziție de a se sonda expusa mină, de a examina acest antrecit și a vede modul cu care s-ar pute întrebuița, vă înaintes cu onore pre lingă acesta d-lor Efori o cîtime de 30 oca din expusul antrecit, și vă invit a-l da în analizare d-lor profesori de himie și fizică spre expusul sfîrșit, comunicîndu-mi și mie rezultatul.

Ministrul

Capul Secsii a III-a

D-lor Efori ai școleur

Arh. St. București, fondul Ministerul Cultelor și Instrucțiunei dos. 2678/1859, fila 1.

ANEXA 2

Esaminarea bucăților de cărbune de pământ ce s-au trimissu la Eforia scoalelor de Ministerul Finanțelor spre a se analiza.

Bucățile de proba ce s-au trimissu la Eforia din straturile de cărbune de pământ, aflat la satul Șotînga, districtul Dimbovița, este de felul numit lignit, de formațiune vegetale, a cărui carbonisare fiind neperfectă s-aprinde anevoe, arde însă cu flacără și dă un miros bituminos sau de materii animale ; iar cenușia lui este țerînosă.

Accst combustibil deferesc de felul numit anthracit, care este un cărbune de colore cam metalică, arde fără flacără și odore bituminosă.

La analiza acestui lignit s-a găsit că arc grăutatea specifică de la 1, 2 pînă la 1, 4 și se compune de 97% materii vegetale carbonisate și bituminose și de 4% materii pământose.

Lignitul deși nu se pote întrebuița la lucrarea ferului, dar pote fi de o mare utilitate la multe alte trebuinți ; precum la arderea petrilor de var și la diferite încălziri.

Esistența acestui lignit s-a observat de subsemnatul în multe locuri ale Principatului; precum în districtul Buzeu, plaiul Persocvul, pe apa Sărăteni, între satele Bercoi și Costinou. În districtul Vulcea, plaiul Hurezu pe apa Cernișoara aproape de satul Armășeștii; în districtul Doljiul pe apa Gilortul aproape de satul Poena; în districtul Gorjiul pe apa Motru aproape de satul Lupoiu; în districtul Mehedinții la Puroina și la Malavețu aproape de Cerneți.

La toate aceste locuri stratul cărbunelui se vede de puțină însemnătate, încît s-ar părea că exploatarea s-a n-ar plăti cheltuielile de estragere; dar de multe ori un strat de cărbune care în facia pămîntului se arată foarte slab și de o carbonisațiune superficială, se schimbă mai afund în așternuturi de cărbune perfect. Această schimbare se poate presupune în unele casuri și din esaminare stîncilor care însoțesc stratul cărbunelui de pămînt, adică din felul culcușului (la ganne) pe care zace stratul; însă numai prin sondagiuri se pote afla mai cu siguranță decă natura cărbunelui de pămînt se va găsi mai îmbunătățită în straturile de mai afund. De aceea subserisul e de părere că pentru operațiuni ca acestea n-ar trebui să se cruțe cheltuielile, ci să se facă neprecurmat sondagiuri în tot locul precum se găsesc straturi de orice fel de cărbune; căci este știut că de se vor găsi niscaiva straturi puternice de cărbune de o calitate bună, aceea descoperire ar fi de înția importanță, ca una ce ar înlesni înființia multor stabilimente industriali de care țera se află în mare necesitate.

Arh. St. Buc., Ministerul Cultelor și Instrucțiunei, dos. 2678 1859, pag. 2—4.